

(شانۆى دەروونى.. شانۆى چارەسەر ھىكەتلى دەروونى)

نووسىڭى : د. پەرزەنتخان سەئىدى
گۆرپىنى : د. ئەبۇسەئىد مۇھەممەد ئىبراھىم
(لەغزەبى بەرەبۇر گۆرەبى)

ناداھىيان (جارو بارىش زاراۋم) نەزەننى (يان سۈكۈتتى
التسفىيە) بەكار دەھىنا لە جىياتى نەخۈشى ناداھىيان .

مۆرىنىۋى جار لەدوای جار زىاتىر خورۇ دەدايە دىمەنە
بەرەنلەي يەكان و (العفوية) بەرامبەر دىمەنە بەرەنلەي يە
زىندوۋە كانىش زۆردە ۋەستا ، كە لە ئەنجامى چاۋەدېرى
رۇزانەي ژيانى خەلكى چاۋى يە دەكەوت و زىاتىر سرنجى
رادە كىشاۋدېقە تىيانى دەدا . تا ۋاى لى ھات ھزرى شانۆ
بەرەنلەي يەكان جىگىرىن و بچەسپىنى لە دەروونى دا يان ئەو
شانۆيانەي مەشقىانە لەسەر نەكرابوۋ ، كەۋاتە ، دراما دروست
نەكرابوۋەكان ۋەك ھزرىك لەجورى لە جورەكانى ھونەرەكان
پىش ئەۋەي بىتەبابەتېك كە پەيۋەندى بەچارەسەر كىردنى
دەروونى يەۋە ھەبى لەمىشكى مۆرىنۇدا دەخولايەۋە .

رۇزى لە رۇزان بەدىار كۆمەلى مندالانەۋە راۋەستابوۋ ، لە يەككى
لەسەيرانگا گىشتى يەكانى (فىنا) تەمسىلى ھەندى مەتەلى
جىنۇكەيان دەكرد ، زۆر خوشحال بوۋە چاۋبىكەۋتنى بە نوئى
داھىيانەكانىيان ئازادى يان لە دەربىرىنى وشەكانىيان لەكاتى
دروستكىردنى شانۆكانىيان ، كە ھەر خويان لەكاتى نواندىنى دا
دەقەكانىيان دادەنا كەۋتە بىر كىردنەۋەي رۇزگارى مندالېتى
خوى و كەۋتەۋە يادى ، كە چۆن لەگەل كۆمەلى لە ھاورىكانى

مۆرىنۇ دىمەنى بەرەنلەي

«لاۋىك لە تەمەنى شانۆ سالى داھىستان قوتابى قوناغى خۆ
ئامادە كىردنى خويندىنى نۆشدارى يە يارى يەكان و شانۆ
سەرنجى رادە كىش و جار نە جار كىش يارى مندالان
ھەلۋىستىكى يە دەكەن لەگەل دىمەنە بەرەنلەي يەكانى
ۋتوۋىژى نىۋان خەلكى لەژيانى رۇزانەيان دا . زۆر جار
دەبىنا كە شەقامەكانى (فىنا) ي دەپىۋا بە ھاتوۋچۇ كىردنەكانى لە
سەرەتاي بىستەكان دا»

ئەم لاۋە (مۆرىنۇ) بوۋ ، دامەزىنەرى قوتابخانەي شانۆى
دەروونى بوۋ بوۋ چارەسەر كىردنى دەروونى ، psychodrama .
لە سەرەتادا مۆرىنۇ پىۋىستى بە كاتىكى زۆر ھەبوۋ بوۋ خويندىن و
ئامادە كىردنى رۇزانە ، بە ھۆى خويندىنى لە كۆلىجى نۆشدارى دا
بەلام شانۆى لەبىر نەدە چوۋ ، كەم درىغىشى نەدە كىرد لە
ئامادە بوۋنى شانۆكان .

بەلام ھەندى شت ۋاى لى دەكرد لەزەت لەبىننى شانۆكان نەكا
ئەۋىش بە ھۆى ھەستىيارىتى زىاد لەبىننى (تەكلىف لە
خۇ كىردنى لە نواندىن دا) مۆرىنۇ لە رىنگاى ئەۋ شانۆگەرى يانەي
كە پىشەكى دەقەكانىيان ئامادە كىردنەۋە ۋ دەۋرەكانىيانىش
پىشەكى مەشقى لەسەر دەكراۋ چەند جارىش دوۋپات
دەكرانەۋە ، بارىكى بۇيان دۆزىبەۋە . ناۋى لى نا (نەخۈشى

شانوگهري (خواه پهری به گانیان) ده نواند . نو کاته مورینو له تمه نی چوار سال و نیو بوو، نو شانوگهري به به په گم تووی هزی شانوی دهر وونی (سایکوگراما) داده نی، که له بیر چو بوو و له ناخی مینگی دا بوو بوو. نو یاری کردنه یان باشتر بلین نو شانوگهري به هاتو به بیري که له گه ل هاری گانی دا ده یگره له بن نهومی ماله که یان دا . نو میزه دارینه گه ور به ژماره نیکی کورسی به دهر و پختی دا داندرابوون . مورینو سره که و تپه سره به رزترین کورسی و دهر وری خواوندی ده بیی و منداله گانی تریش له سر میزه که پراستا بوون ، دهر وری پهری به گانیان ده نواند که چوون دهر وری خواوندو ده ده سوو پانه و و غه ریگی چووه جولانه ره نیک بوون و له هه لمرین ، که گویا پهری به گانیان و له هه لای بان دده ون بره بلتن به ته ختی خواوندو ده گان . به لام به گنی له منداله گان (پهری به گان) هم بیر هی ژور به لاره به سنډو خوش بوون و ای باره کرد له و کاته دا که و مورینو به فرین گه بطورته سره کورسی به که و ریش له سر میزه که ره بازه دا و بفرنی ، کاتیگی زانی له سر میزه که به روه بووه هم مو له طی ده هژ و قوونی کیلی ده شکي .

کاتی مورینو هم پرونده ده که و تپه بیري ، ده نی ناقب کرده و نیکی به ره لای بوو (غریبه) به لام شوینه واره دهر وونی به گانی لای نو منداله مه لایکه ته هی که و ته سر زهی مابووه هه ندق هه ستگردن و شوینه واری دهر وونی تا نیستاش کاره که نه سر دهر وونی مورینو تاده گا به تمه نی بی ریطی ، هه ستگردن به خوشی له کاتی به بیر هاتنه وری نو دیسه نه له گه ل هه ستگردن به باکی و جابونی و به ره لای ، ناهم راهه بی مورینو کیسه هی چاره کردنی دهر وونی نه و ژور بووه به پینگای شانوار ، به لام له سنووری باو پری دا بوو. دیسه نه گانی یا هه لوسته گانی شانوگه ری له وانه به شوینه واره گانیان بو ماهه نیکی دور و دریز له دهر وون دا به چی بهین ناچار نیکیان مورینو چاوی به ته نگوچه له می نیکی که سینی کچی له کچه له کته ره گان ده که و قی له گه ل دستگیرانه که ی دا که هه ر دوو گیان گه و ره هی شانو که ناته با بوو .

به گه ل په کتری دا ، نو به بوو مورینو بیر هی له ره کرده که ده بی (نیحتمالی) چاره سره کردنی هم ناته بایه هی نیوانیان چه ند هه بی له گه ر بیتو هه ر دوو گیان

هه لسن به دهر وری دوو مورولی نه گرن چا و ناته با له گه ل په کتر دا له دیسه نیکی شانوگه ری دا ، به و چوون بیرو که که به می نیکی مورینو دا تپه پری بو چاره سره کردنی ته نگوچه له مه گانی که سه گان بهم چووه پینازه ، نو به بوو ناته با هی به که ی نیوان هم دوو دلداره هی چاره سره کردو هم کاره شی بووه هزی له دانک بوونی شانوی چاره سره کردنی دهر وونی که نا ورا به سایکوگراما Psychodrama .

بهم چووه مورینو به ردوام بووله سر باه خدانی به شانوگه ری و دوو خسته وری شانوگه ری له دیسه نه ده ست کرده گانی و هزه له قالب دراره گان نه که ته نها له به ره به سنی زانستی و دهر وونی و به ص به لکو به و باو پهری که و اهانوله وانه په دا هینه رتیری له گه ر بیتو نیازی به رنامه هی به ره لاری بگریته خو .

مه به ست له شانوی دهر وونی چی په ؟

پروسته هم زارابه به به چوونیکی لاسان و گشتی بناسین ، بو نه وری توانی زانی لمانجه گانی (شانوی (شانوی دهر وونی) مان بی له گه ل شوینه گانی ته کنیکی که تیا یا به کار ده هینری ، گورینی ده فی هم زارابه Psychodrama به واتی (شانوی دهر وونی به) به لام واتی فراوانترو پرا هینانیکی (تطبیق) (چاره سره کردنی نه خوشی به دهر وینه گانی به پینگای شانوار) : که وانه (سایکوگراما) داده ندق به پینازیک له پینازه گانی چاره سره کردنی کو ده ورونی (النفس الجمعی) : نامرازیکه هه ولی ئاشکرا کردن و دهر چراندنی هه منته شاناره گان دده له دهر وون دا له گه ل هویه گانی ته نگوچه له مه که سایه تی به گان و دهر برینه گانیان ، نو ریش به پینگای دهر وره گانی شانوگه ری به به ره لاکان . همه شی کوو کاریکه (عمل جمعی) له سر نواندنی هه پسته سوزی به گان ده وونی له پیناوی به دی هینانی دوو لمانجی به ره تی :

په گم : پاک کرده وری دهر وونی به پینگای بشودانه و (التفیس) یان به هه ل پزاندنی دهر وونی (الافراغ النفسی) دورم : په یدا کردنی چووه ره وشتکی تازه . هم دوو لمانجانه به هوی کیشه نیکی دهر وونی که کاتی

له کتیره که بابه تیگی سه ریئی (ارتجالی) ده نوینی به شیوه نیگی
به ره لایلی و به ره ورتی جیهانی تابه تی خوی و ته نگورچه له مه
که سایه تی به کانی و تاره زوره کانی و نامانجه کانی :

به ره لایلی و داهیان :

ده بی نه وه مان له یاد نه چی گه وا هه ولدانه سه ره تایی په کانی
مورینو له گه ل شانوی دهر وونی و شانوی سه ریئی ده سی پی
گردوه و زورتین په یوه ندیشی به شیوه ی شانوگره ری
ناسایی په وه هه بووه پیش نه وه ی بیته شانوی چاره سه رکردن
مورینو وای ده زانی به لگو باوه ری و ابو گه وا کرداری شانوی به
شیوه ی ناسایی (التقلیدی) وه ل کرداریگی ناراسته گراوه
به شیوه ی ناماده گردن و نووسینه وه ی ده که کانی له چاکتری
شیوه کانی دا ده بیته کرداریگی ناخوشه ویست ، خوله
ناشرینترین شیوه گانشی دا ده بیته کرداریگی مردو ، نه مه
نه گه ربمانه وی کرداره شانویه که به سه نکه داهینه ری په کان
هه ل سه نگیسین به م جزوه مورینو سووره له بوچسوونه
شانوگره ری په کانی دهر باره ی مه سه له ی په پدا برونی شاره زایی
له کاتی نواندن دا (التمثیل) نواندیش به بی بونی شاره زایی
فهرگراو (الملقنة) بنه ری شاره زایی په زیندوه کانی به کرده وه ی
پرتوانین و به ره گوپین و دروستکردنی شیوه ی گونجاندنی
راسته قینه له نیوان نه کتیره که و دهر وونی خوی دا له لاییکه وه ،
هه ره ها له نیوان نه کتیره که و بینه ردا له لاییکه تره وه .

به م جزوه مورینو سه ری شانوی ناسایی ده کا وه ل سه پرگردنی
شی کردنه وه ی دهر وونی ناسایی هه رجه نده مورینو
قوتابخانه که ی تابه ته شیکردنه وه که سایه تی په کانی پیوه دپاره
، به لام له لاییکه تره وه وا دهر ده که وی جیساوازیکی هه به
له گه ل تابه ته کانی قوتابخانه ی شیکردنه وه ی (فرؤید) له بروی
بامسکردنی بابه تی شیکردنه وه ی که سایه تی دا مورینو به
فرؤیدی وتوه :

«توخه ونه کانیا ن شی ده که پیته وه ، به لام من هه ول ده دهم هانیا ن
بدم جارنکی تر خه ون بیسنه وه . من خه لکی فیره که م چون
له توانینان دا بی بینه نیمچه خوداوه ند!»

له راستی دا ریبازی شیکردنه وه ی دهر وونی به پی ی بینه ی
که سایه تی لای فرؤید ریبازیکی پیشتری ریبازی شانوی
دهر وونی به له بواری ماملت کردن دا له گه ل شیوه کانی

نه خوشی به دهر وونیبه کان دا لیره دا جیوازی هه به له گه ل
شانوی دهر وونی گه وا نه خوشه که له حاله تی شیکردنه وه ی
دهر وونی ناسایی (فرؤیدی) عونسرگی بزوینه ری به له
کاتیک دا نه خوشه که له شانوی دهر وونی به کرداریگی دپاری
گراوه دا خه رییک ده بی نه ویش نواندنه که پارمه تی دده بو
ناساندنی زاتی خوی و ته نگورچه له مه کانی :

مورینو باوه ری وایه نه م (نامرازیتی به) مه سه له ی ناساندنی خو
(self) لاسانتر ده کا وه ل له ریبازی شیکردنه وه ی دهر وونی که
مه نگی و نه بزوینه به گوپره ی شانوی دهر وونی که ناسراوه به
بزوینه ر .

هه ره ها شانوی دهر وونی له سنووری ناشکراگردنی و
دو زینه وه ی پروداوه کانی پشوو باه خدان بی بان راه ستانان بو
نی به ، به لگو زیاتر باه خ به پارمه تی دانی نه خوشه که دده به
ریبگای کرداری شانوی ، بو نه وه ی بزانی دوارؤ چی پروده دا
بان له وانسه به پروهدا ، که واته بینه ی دوارؤ ، به مه هه لی
بی زانین و بینه ی دوارؤ و خونپاراستنی نیسی زیاتر جینگای
قیحتمالی نه خوشه که به له م ری په وه . باشر بلین ریبازی
شانوی دهر وونی پارمه تی تا که دده نه که بزویسنی که
سایه تی په که ی وه که هه به و به س ، به لگو چی به سه ردی و ده گاته
کوی له باری تازه ی دا ، که واته له کاتی چاک بوونه وه ی دا ،
لیره دا و ته که ی مورینو دپته دی که له مه ویش باسما ن کرد
(هاندانی نه خوشه کان بو نه وه ی جارنکی تر خه ون بیسنه وه .)

که سه کانی شانوی دهر وونی :

به که م : به ریپوه به ری چاره سه رکهر :

به ریپوه به ری چاره سه رکهر له شوین

دهر هینه ره ، شانوکه به ریپوه ده باو سه ره رشتی ی چاره سه رکردن
ده کار پارمه تی نه خوشه که دده له قورتار بوونی له
ته نگورچه له مه ی په کانی و .

به شداری دیاری کردنی گیر و گرفته که ده کا ، که بو نواندنه که
ناماده ی ده کا . هه ره ها نه کتیره کانی تریش هه ل ده بژ یری و
جارنه جارنکیش یارمه تییا ن دده له و توویژ و نواندن دا بو نه وه ی
نه چپردری ، هه ره ها به شداری دووانه کان ده بی که دوی

هەر پارچه ییکی نواندنه که دتی. مورینو دهوری بهر پویه بهری چاره سهر که ره که له شانوی دهروونی دا به سنی وه زیفته ی گرننگ دیاری ده کا:

دهوری وهك دهرهینه، دهوری وهك کاری چاره سهر که ره، دهوری وهك تینهری شیگردنه وهی: دهرهینه ره که له بهر نه وهی هه لوئستی شانوی رینگ دهخا، هه رکی خسته گروخو گهرم گردنه وهی له ندامه کانی کومه له که ی دهینی: له گهل هه لسانی به دروستکردنی حالته ی بهرده وام بوون لیک نه پچراندنی حالته ی (درامی): ههروه ها هزی کاری چاره سهر گردنه له بهر نه وهی یارمه تی نه خورشه که ده دا له سهر رینگه خستن و بهر پیدانی حالته ی شانوگره رینی لای نه خورشه که (دیمه نه که) هانی ده دا بهر وه بهر له لالی و دروستکردن و پاک بوونه وه و بهر پیداکردنی شاره زایی به پیداکا له نه نجامی نواندن دا: ده مه ته تی گردنی نه خورشه که دواتی نه نجامدانی (دیمه نه که) ده ورینگی گرننگ دهینی له چاره سهر گردنه که: به لام دهوری چاره سهر که ره که وهك تینه ره له وانه به له نه نجامی تینه ی به کانی هه لوئسته گشتی به که به چاو بگری: نه خورشه که و یاریده ده ره له کته ره کان وینه ره نه خورشه کان و، تا چ پاده ییک سوو دیان وه رگرتی له (دیمه نه که): دووم: نه خورشه کان:

له م نه خورشانه له کته ره کان، ههروه ها یینه ره کانیشن، له وانه به نه خورشیک یان له نه خوئشی زیاتر له سهر شانوگره بیین له وانه شه (دیمه نه که) به پوهندی هه بی به هه ندی له یینه ره کانه ره، وه یان دهوری له وانی ترو چاره وروانی دهوره کانی خو یان بکه ن تا کاتی هاتیان، بوونیا نیش وهك یینه ره یارمه تیان ده دا بو له وهی له گهل وه زعی شانوکه بگونجین بو له وهی دوو دل و ههرم گردنه کانیان که متر بینه ره و بهر وینه ره بو له وهی له واده ی به شدار بوونی دهوره کانیان بن:

سینیهم: یاریده ده ره کان

له مانه له و کومه له که سانه ن که به دهوری له و که سانه هه ل ده سن که کاریان کردو ته سهر ژ یانی نه خورشه که (پاله وانی شانوگره ی به که) ههروه ها دهوریان هه به له دروستکردنی بارو گیر و گرفته که، وهك باوک یان دایک یان میردوژن له گهل

خواهند کار: : هتد:

نه خورشه پاله وانه که:

شانوی دهروونی شیوازه کانی زوون، له م ده ست ده کدین به شیوازی باوو پاشان باس هه ندی شیوازی تایبته ده کدین له م یواره دا ده یاره تی چاره رکردنی دهروونی

کاتی که پاله وانه که هه ل ده بوژ ندرتی، نه ویش پاله وانی شانوگره ی به که یه و یه کی له نه خورشه کانی شه، بو له وهی دیمه نه که پیشکش بکا، له م دیمه نه ده یینه به ردی بناغه یان بنه رته ی (بینا کاری) شانوگره ی به که، شیک ی ناسی به که چه ند که سیک به شدار بن له پیشکش گردنی دیمه نه که و خو یانیش به یه کتری بناسینن و رابوردوویان و پاشینه کانیان (خلفیاتهم) جو ری نیش و نازاریانیش لاشکره ده بی، دواتی له م دیمه نه که ده س به (ارتجالی) ده ست بی ده کا:

له کومه له تازه کان دا یان له و دیمه نانه ی که پوئستی یان به کات و ماره ییکی دوو رو درین ی به یان به گواسته وهی زوورو درین خایان، پاله وانه نه خورشه که پوئسته هه ندی شت له واده بکا بو دیمه نه که، وهك پیشکش گردنی هه ندی زانیاری ده رباره ی خو ی و جو ری به سهر هاته کانی ههروه ها ده یاره تی که سه کانی تریش که دهوریان هه به له به پیداکردن و دروستکردنی به سهر هاته کان و ناخوئشی به کان: نه خورشه که به شدار ی ده کا له رینگ خستی شانوکه، له م به شدار بوونه ی یارمه تی نه خورشه که ده دا که بگونجی له گهل هه لوئسته که و له گهل دا بو تی، ههروه ها نه خورشه که پوئسته به یارمه تی ده رهینه ره چاره سهر که ره که ی له و که سانه ی له دیمه نه که به شدار ده بن و یاریده ده ره ی هه لیان بوژ نری، که واته له و که سانه دهوری جو را و جو ر پیشکش ده کهن که به پوهندی به نه خورشه که و گیر و گرفته کانی به ره هه به، دواتی له م ده بی نه خورشه که بو له م که سانه دهوره کانیان رانه بکا که بی ی هه ل ده سن: له م ته علیماتانه ی که نه خورشه که ده پیدابه یاریده ده ره کانی ده نه هوی تیگه یشتنی گیر و گرفته که ویزیک بوونه ره له واقعی ژ یانی روژانه ی خواهند گیر و گرفته که، که واته پوئسته له سهر نه خورشه که، دهوری راسته یینه ی خو ی له دیمه نه که روون بکانه ره، هه ندی جاریش ناچار ده بی به کورتی دهوری که سینه یی به که ی به رام بهری بیینی به بهر چارو له م یاریده رانه وه، له و که سینه یی به ی که بو ته هوی

(مورخانته‌گه‌ی) بونه‌وه‌ی هزرینکی راسته‌قینه بداته ده‌سته‌وه
ده‌رباره‌ی ده‌وره‌گه‌بیان نه‌وده‌ورانه‌ی پنی هه‌ل ده‌سن . بز
نمونه له‌وانه ناچارینی لاسایی ژنه‌گه‌ی بکاته‌وه که‌چون قسه‌ی
له‌گه‌ل داده‌کا ، بونه‌وه‌ی نه‌کته‌ره‌یاریده‌ده‌ره‌که له‌دیمه‌نه‌که بتوانی
ده‌وری که‌سایه‌تی ژنه‌گه‌ی بیینی وزیاتر واقعی ژیانی
نه‌خوشه‌که نیزیک بیته‌وه .

ده‌توانرنی له‌کوتایی دیمه‌نه‌که (المشهد) داواله
نه‌خوشه‌که بکرنی دوپاتی دیمه‌نه‌که بکاته‌وه که‌واته سه‌رله
له‌نونی به‌ده‌وره‌گه‌ی هه‌ل بیسته‌وه به‌همان شیوه‌کانی خوی
له‌گه‌ل سووربسون له‌سه‌ر نه‌وپارچانه‌ی که‌چارکه‌ره‌که
(المعالج) به‌گرنگی ده‌زانی و بونه‌وه‌ی گیروگرفته‌که‌یان ده‌بیته
هوی چاره‌سه‌رکردنه‌که ، هه‌روه‌ها ده‌توانرنی داواله نه‌خوشه‌که
بکرنی ، له‌کاتی دوپات کردنه‌وه‌ی دیمه‌نه‌که ، وازله ده‌وره‌گه‌ی
بیینی بویه‌کینکی تر ، بونه‌وه‌ی به‌خوی بیینی و بزانی ئایسا
ده‌توانی ره‌وشته‌گه‌ی بگورنی ، یان نه‌ولایه‌نانه‌ی پنی یان پازی
ناپی وده‌ست دریز بیان بونه‌کا ، که‌چاره‌سه‌رکه‌ره‌که سووره
له‌سه‌ریان .

مه‌سه‌له‌ی دوپات کردنه‌وه‌ی دیمه‌نه‌که ده‌ورینکی گرنگ ده‌بیینی
له‌چاره‌سه‌رکردن ، له‌به‌ر نه‌وه‌ی چارکه‌ره‌که «سه‌رپه‌شتی که‌ری
شانوکه» ده‌توانی له‌کته‌ره‌که رابگرنی وده‌مه‌ته‌قی‌ی له‌گه‌ل
دابکاپاشان ناراسته‌ی بکا . دوا‌ی ته‌واوبوونی دیمه‌نه‌که
چارکه‌ره‌که‌به‌تواناتر ده‌بی‌ی و زالترده‌بی‌ی به‌سه‌ر پاله‌وانه
نه‌خوشه‌که‌دا ، هه‌روه‌ها نه‌خوشه‌که‌ش به‌ده‌وری خوی له
جاران زیاتر قایل ده‌بی‌ی به‌چاره‌سه‌رکردنه‌گه‌ی و دوپا
تکردنه‌وه‌ی که (التمثيل) به‌گیانینکی نونی تره‌وه ، به‌لام وه‌ک
باسمان کرد ، به‌بی‌ی نه‌وه‌ی ده‌قی‌کی نووسراوه‌بی‌ی ،
به‌لکوبه‌رینگی هه‌ولده‌انه‌کان بز
ئاشکرادنی خوی (الذات) سه‌رله‌نونی به‌ره‌للا کردنه‌وه‌ی به
رینگادیمه‌نه‌ دوپات‌کراهه‌گه‌وه

سه‌ره‌رای نه‌م شیوه‌یه باوه‌ی که‌باسمان کردله رینبازی
به‌شداربوونی نه‌خوشه‌که له‌شانوی چاره‌سه‌رکردنی ده‌روونی
psychodrama شیوه‌ی لاهه‌کی تریش هه‌یه‌وه‌ک باسمان
کردوه که‌چاره‌سه‌رکه‌ره‌که ده‌توانی به‌کاریان به‌ینی له‌شانوی
چاره‌سه‌رکردنی ده‌روونی داوه‌ک :

ده‌وری وهرچه‌رخاو :

مه‌به‌ست له‌وه‌یه نه‌خوشه‌که ده‌وری یه‌کی له‌تاکه‌کانی
خیزانه‌گه‌ی بیینی نه‌کته‌رینکی تریش به‌ده‌وری که‌سایه‌تی
نه‌خوشه‌که هه‌ل بسی ، وارینک ده‌کونی له‌جوری له‌جوره‌کانی
چاره‌سه‌رکردنی خیزانینی میرده‌که به‌ده‌وری ژنه‌گه‌ی هه‌ل
بسی ، مه‌به‌سه‌له‌م شیوه‌یه دانانی نه‌خوشه‌که‌یه بوماوه‌بیکی
کاتی له‌شورین که‌سه‌گه‌ی به‌رامبه‌ر ، بونه‌وه‌ی به‌شیوه‌ی نیکی
به‌ره‌للا بی له‌کاتی نواندنی ده‌وره‌که هه‌ست به‌وه‌ی به‌رامبه‌ری
بکا هه‌روه‌ها بونه‌وه‌ی خوی به‌روونی بیینی به‌ینی بیینی
به‌رامبه‌ره‌گه‌ی نه‌ک به‌رینگی ناموزگاری یه‌وه به‌لکوبه‌رینگی
خوبوز اندنه‌وه‌ی خوی .

••• ئاوینه

نه‌م رینبازه به‌کارده‌هه‌نری کاتی که‌چارکه‌ره‌که ده‌بیینی
نه‌خوشه‌که توانای نی‌یه به‌ده‌وره‌گه‌ی هه‌ل بسی یان هه‌ر
ئاماده‌نی‌یه به‌هه‌لسانی . شیوه‌ی (ئاوینه) جیاوازیکی زوری
نی‌یه له‌گه‌ل ده‌وری وهرچه‌رخاو . نه‌م رینبازه‌ش یارمه‌تی
نه‌خوشه‌که ده‌دا خوی بیینی به‌لام له‌شانوگه‌ری‌یه‌که
به‌شدارناپی وه‌ک نه‌کته‌رینک به‌لکوبه‌بیته یه‌کی له‌بینه‌ره‌کان
وله‌نیوانیان دا داده‌نیشی بونه‌وه‌ی خوی له‌سه‌ر شانوکه بیینی
هه‌ربویه نه‌م رینبازه ناونرا به‌ئاوینه .

••• نزاکردن : (المناجاة)

ده‌توانین به‌ینی شهم زاراوه‌یه‌واتی بگه‌ین که‌نه‌خوشه‌که
چی ده‌کا ، له‌رینبازی نزاکردن ، نه‌خوشه‌که یه‌کسه‌ر پرووی
ده‌می ده‌کاته‌هه‌ران به‌شیوه‌بیکی به‌ره‌للا‌ی و هه‌سته‌کانی
به‌ره‌للا ده‌کاوه‌وانه تیروانینی (استبطن) حاله‌ته‌که نه‌م
ده‌وره‌ش به‌ده‌وره‌کانی نزاکردنه‌کان ده‌کاله‌درامای
ئاسایی دا . بریتی‌یه‌له (منولوج) و هه‌رچه‌نده هه‌ندنی جیاوازی
هه‌یه‌له‌گه‌ل منولوجی ئاسایی ، له‌به‌ر نه‌وه‌ی رینبازی نزاکردن
له‌شانوی ده‌روونی بریتی‌یه‌له دیمه‌نه‌کانی ده‌ریرینی به‌ره‌للا‌ی
سوزی چاره‌گه‌ری ده‌روونی نه‌م رینبازه هه‌ل ده‌بزی‌ری کاتی که
نه‌خوشه‌که توانینی نواندنی دیمه‌نه‌گه‌ی نه‌بی‌ی ونه‌توانی
له‌گه‌ل‌که‌سه‌کانی تریجیته ناوشانوگه‌ری‌یه‌که‌وه ، بویه داوای
لی ده‌کرنی نزای ئاماده‌بووه‌کان بکا به‌وانه‌ی هه‌ستیان پی ده‌کا

یان که چارکه ده بیئی سروشتی گیر و گرفته که ناخرینته سر شانوو.

دوکانی سیحری (الدکان السحری):

نم ریبازه به کار ده هینری و سوو ده خش ده بی، کاتی که نه خوشه که لای روون نی به یان دوود له له رووی ناره زوو و راسته قینه کانی به رامبه ره شته کان و نامانجه کانی له ژ یان دا روون نیین. که واته نه و کاته ی نازانی چی ده وی. له شیهه ی شانوی ده روونی چاره که ره که به ده وی فروشیار هل ده سی، له وانه یه به کیکی تر له بینره کان بهم ده و ره هل بسی و له ژ یر چاوه دیری چاره که ره که. به لام فروشیار که لیره دا شتومک نافروشی وهک نه و دوکاندارانه ی له دوکانه کانیاں شت ده فروشن، به لکو (به هاکان) ده فروشی له گهل سیغه ته جورا و جوره کانی که سایه تی و بریتی به کانی، نم شیوه یه زور به دیده نی و چاوپینکه و تنه کان ده کا، به لام چاوپینکه و تنیکی والا کرا و به رامبه ره بینره ان. چاره سه ره که نه و شته پیوستی یانه ی ده روونی له دوکانه ی دا ده خاته به رچاو نه خوشه که و بزانی چی یان سه رنجی راده کیشن و لی ی ده کپی و پیوستی یه کانی نه انجام ده دا. وه زعه که هه ستکردن به ئی سراحه ت و نازادی هه لیز اردن ده دا و ناشکر اکردنی پیوستی به ده روونی به کان به رامبه ره به خه لکی والا ده کاته وه و ده بیته هوی چاره سه رکرنی ده روونی.

گهرم کردنه وه و هاندان:

له به ره وه ی سه ری پی بایه خیکی تایه تی هه یه له شاره زای یه کانی شانوی چاره سه رکرنی ده روونی. (مورینو) سووره له سه ره ده وی ماوه ی گهرم کردنه وه و هاندانی نه خوشه که بوئه وه ی له رووی ده روونی یه وه ناماده بی بو به شدار بوونی له شانوگه ری یه که.

مورینو سووره له سه ره مه سه له ی توانینی دروستکردنی و روزاندن و ناره زوو ی چاره سه رکردن به ریگای شانوی

چاره سه رکرنی ده روونی یه وه، ههروه ها واده بیینی (نه بره ییکی) سوزی کارده گاته سه ره نه خوشه که به ریگای شانوی چاره سه رکرنی ده روونی یه وه. ههروه ها هه موئه و شتانه ی خوشی ده به خشن ده وی خویان ده بیین له ره وانه وه ی شهرم و هاندانی نه خوشه که بوئه شدار بوونی شانوگه ری یه که. (نه جوی) نوکته و گالته و گپ، ناشکرای گردوه که واه ده توانی به کار بهینری له کرداری گهرم کردنه وه و هاندان پیش دهسته پیکردنی (سایکودراما که).

کومه لی کرداری تر هه یه ده توانی نه انجام بدرین پیش ده ست پیکردنی چاره سه رکرنی (سایکودرامایی) که یارمه تی گهرم کردنه وه و هاندان ده ده ن،

وهک نه وه ی داوا که سه بکری که چاره کیری یه کنی له بینره ان هه لیزیری که هه ست ده کا به مه یلی به رامبه ری و داوای لی بکا که وه سفی هه سته کانی بکا بوی له گهل کاردانه وه کانی به رامبه ری. له کرداره کانی گهرم کردنه وه که هه لسانی نه خوشه که یه له گهل به کیکی تر دا به هه ولدانه ده برینه کان به بی به کار هینانی وشه کان، به لکو ته نها به ریگای نامازه کانه وه، ههروه ها ده توانی شیوه ی قسه کردنی گشتی به کار بهینری که واته یاریده دانی نه خوشه که بوئه وه ی به که یفی خوی له گهل بینره ان قسه بکا.

ده وی چاره کیری که سه ره پهرشی سه ره شانوگه ری یه که ده کا بایه خیکی تایه تی خوی هه یه له گهرم کردنه وه که. له پیوستی یه کانی سه ره ستوی نه وه یه هه ست به دل نیایی ته و او بکا و به ره لالی یه که ی و توانینه کانی به کار بهینری بو دروستکردن و داهینان پیوستیسه چاره که ره که پیشه تی پاله وانی شانوگه ری یه که ی ده ست نشان کردنی (نه خوشه که) به لام هه نه تی جارن ده توانی پاله وانی شانوگه ری یه که دوای گهرم کردنه وه گشتی یه که ی نه خوشه کان هه ل بژ یردنی

شانو:

شانو، له شانوی چاره سه رکرنی ده روونی ده بی له هولیکی بچوک ناماده بکری بو بینره ان و گوئیگران، له هوله که چاومان به کومه لی کورسی شانوکه ده که وی به بی بوونی په رده ی تایه تی به شانو ته خته ی شانوکه ش ده که ویته به رده م کورسی یه کانی ریزی یه که می بینره انه وه.

شانو، له بنه رت دا بریتی په لسی بازنه ی تیک هه لیکشراو و، پاناسیه کانیان، نه و بازنانه ی له پیشه وهن پاوه ده بن له وانه ی دواوه، بازنه که ی ناوه ندیش پانتر ده بی له بازنه که ی سه روتره وه، به م پی په شانوکه سی ناستی به رزایه تی په بیژهی (متدرج) ده بی و به جیا واز بوونی پانتایان. دیمه نی شانوکه نزیکه له دیمه نی کچی جه ژنی له دایک بوون. هه روه ها ده توانین هندی نامرزی روونا کر دنه وه ی ساده بینین به قد دیواری به رامبه ر شانوکه وه، مه سه له ی دیکوریش، دیکوری شسانوگه ری به که مه سه له یکی نه گوره و زور بایه خی پی نادری له بهر نه وه ی نامانجی شانوی چاره سه رکردنی ده روونی جیا وازه له گه ل نامانجی شانوی ناسایی که نامانجه که ی (که واته شانوی ناسایی) بینه رانن بویه دیکوره که لیره دا ده رهنه ر به کاری دینی وه ک کرداریکی وه زیفی (متفاعل) له گه ل رووداوه کانی شانوگه ری به که و خزمه تی نه کتیره که ده کا. که واته له (سایکودرامادا) دانشتوانیش نوینه ری کومه له گه وره که ن که نوخوشه که ی ده یه ونی نه وراقه کانی به رامبه ریان که شف بکا و خوی رزگار بکاله نازاره کانی و تاوانه کانی و به رامبه ریان جاری ناره زوو کانی بد او بریاری سه رله نوسی دروستکردنه وه ی خوی بدا (الذات) که واته ناماده بووان ده وری دیکوری راسته قینه ی شانوگه ری به که ده بینن که واته پاشینه ی کومه لایه تی یان نه و کومه له ی هه میسه تا ک ده یه ونی خوی تیابینه توه.

سه رچاوه کان

1- Blatner H.A. psychodrama role . playing and action methods. thetford 1970

2- corsini .R.J. Methods of group psychodrama Mcgraw Hill New york 1968.

3- Moreno .J.I. psychodrama Vol 1 Beacon U.S.A 1964

4- Whoa Who in America, 1966. Vol. 34. 1966- 67 chicago.

5-Moteno A survey of psycho dramatic techniques group psychotherapy 1959

6- Adama H Advances in Ex perimental clinical psychology 1971.U.S.A.

7- Wolman B. Handbook of clinical psychology Me Graw Hill Book company New york

8- Goldenberg contemporary clinical psychology california .

